

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki zmieniające rozporządzenie w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Edukacji i Nauki</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Włodzimierz Bernacki, Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Renata Olbrysz, Zastępca Dyrektora Departamentu Nauki, tel. 22 52 92 329 e-mail: renata.olbrysz@mein.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 2021.08.26</p> <p>Źródło: art. 353 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 i 619)</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych Ministra Edukacji i Nauki – 74</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on, zwany dalej „systemem POL-on”, jest prowadzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, zwanej dalej „ustawą”, oraz przepisów wydanych na podstawie art. 353 ustawy, tj. rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on (Dz. U. poz. 496, z późn. zm.), zwanego dalej „nowelizowanym rozporządzeniem”, które zgodnie z art. 353 pkt 1 i 2 ustawy uszczegóławia zakres danych zamieszczanych w bazach danych systemu POL-on oraz określa tryb i terminy wprowadzania, aktualizowania, archiwizowania i usuwania tych danych. Wprowadzenie zmian w nowelizowanym rozporządzeniu ma na celu rozwiązanie problemów zidentyfikowanych w wyniku analizy funkcjonalności przyjętych w nim rozwiązań.

Jednym z problemów zgłaszanych przez środowisko naukowe jest obowiązek podawania w wykazie pracowników systemu POL-on międzynarodowego identyfikatora naukowca ORCID (*Open Research and Contributor ID*), zwanego dalej „ORCID”. Monografie naukowe i artykuły naukowe, zgodnie z art. 265 ust. 11 ustawy, są uwzględniane w ewaluacji jakości działalności naukowej, jeżeli informacje o nich zostaną umieszczone w bazie danych dostępnej za pośrednictwem elektronicznego identyfikatora naukowca zgodnego z międzynarodowymi standardami, określonego na podstawie przepisów nowelizowanego rozporządzenia. Identyfikatorem tym jest ORCID. Umożliwia on dostęp m. in. do krajowej bazy – Polska Bibliografia Naukowa zawierającej informacje o publikacjach naukowych. Posiadanie ORCID nie jest jednak warunkiem koniecznym do uzyskania tego dostępu tymczasem nowelizowane rozporządzenie wskazuje obowiązek jego podawania w wykazie pracowników systemu POL-on.

Określony w nowelizowanym rozporządzeniu zakres wprowadzanych do systemu POL-on informacji o publikacjach naukowych podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki nie uwzględnia informacji o poniesionych przez podmiot systemu szkolnictwa wyższego i nauki kosztach opublikowania artykułów naukowych w czasopiśmie naukowych oraz kosztach wydania monografii naukowych lub ich części w wydawnictwach. Informacje te są natomiast istotne dla określenia wysokości opłat ponoszonych przez podmioty oraz tempa wzrostu tych opłat determinowanego zmianami na rynku wydawnictw naukowych stopniowo przechodzących na model publikowania w otwartym dostępie oraz związanego z tym przenoszenia kosztów działalności wydawniczej z subskrybentów na autorów publikacji naukowych.

W zakresie danych zawartych w wykazie instytucji systemu POL-on, dotyczących inwestycji oraz aparatury naukowo-badawczej i infrastruktury informatycznej o wartości przekraczającej 500 000 zł konieczne jest poszerzenie zakresu zbieranych informacji, tak aby nie obejmowały one jedynie inwestycji związanych z działalnością naukową lub kształceniem.

Z uwagi na rozbudowaną sprawozdawczość niezbędne jest natomiast ograniczenie zakresu zbieranych danych, o których mowa w art. 346 ust. 1 pkt 15 i 16 ustawy, dotyczących nakładów bieżących ogółem na badania naukowe i prace rozwojowe, nakładów inwestycyjnych ogółem na badania naukowe i prace rozwojowe oraz źródeł pochodzenia środków. W związku natomiast ze zmianami w przepisach dotyczących ewaluacji jakości działalności naukowej, niezbędne jest doprecyzowanie w zakresie ww. danych informacji o przychodach z usług badawczych świadczonych na zlecenie podmiotów nienależących do systemu szkolnictwa wyższego i nauki.

Nowelizowane rozporządzenie wymaga również rozszerzenia w zakresie danych gromadzonych w wykazie studentów o informację dotyczącą realizacji przez studenta kształcenia na studiach wspólnych. System POL-on ma charakter *stricte* ewidencyjny, a dane w nim gromadzone i przetwarzane służą m.in. wykonywaniu zadań związanych z nadzorem nad systemem szkolnictwa wyższego i nauki. Zgodnie z art. 60 ust. 1 ustawy uczelnia może prowadzić studia wspólne z inną uczelnią, instytutem Polskiej Akademii Nauk, instytutem badawczym, instytutem międzynarodowym, zagraniczną uczelnią lub instytucją naukową. Zasady współpracy określa umowa zawarta w systemie POL-on w zakresie danych, o których mowa

w art. 346 ust. 1 pkt 3 i 6–9 ustawy, w wykazie instytucji zamieszcza się nazwy podmiotów, z którymi są prowadzone studia wspólne, ze wskazaniem podmiotu odpowiedzialnego za wprowadzanie danych do systemu POL-on. Należy wyjaśnić, że możliwe jest także przystąpienie przez uczelnię do umowy o prowadzeniu studiów wspólnych w ramach utworzonych (i już prowadzonych) kierunków studiów (art. 60 ust. 2). To z kolei oznacza możliwość studiowania na studiach wspólnych jedynie przez jakąś część okresu kształcenia. W takim przypadku nie wszyscy studenci danego kierunku będą odbywali kształcenie na studiach wspólnych, a jedynie studenci określonych roczników. Ponadto studenci studiów wspólnych, w szczególności z uczelni zagranicznych, powinni być wykazywani w systemie POL-on w okresie studiowania w uczelni (np. jeden czy dwa semestry). Jednocześnie art. 60 ust. 4 ustawy stanowi, że absolwent studiów wspólnych może otrzymać dyplom wspólny, wydany przez uczelnię wskazaną w umowie. Dopuszczalne jest także, że każda z uczelni wyda odrębny dyplom ukończenia studiów. W związku z tym w wykazie studentów powinna znaleźć się informacja, czy dany student odbywał kształcenie na studiach wspólnych w celu umożliwienia weryfikacji prawidłowości uzyskania dyplomu ukończenia studiów.

Doprecyzowania wymaga również przepis dotyczący wprowadzania do systemu POL-on informacji o opisie bibliograficznym i streszczeniu osiągnięć naukowych, będących rezultatem badań naukowych lub prac rozwojowych. Wśród kategorii osiągnięć naukowych, których opis bibliograficzny i streszczenie należy wprowadzić do systemu POL-on w ramach opisów wpływu działalności naukowej, niezbędne jest dodanie uzyskanych patentów na wynalazek. Obok artykułów naukowych, monografii naukowych i rozdziałów w tych monografiach patenty stanowią najważniejszą formę osiągnięć naukowych, dlatego też istnieje potrzeba, aby w ramach opisów wpływu wprowadzać dane bibliograficzne i streszczenia także tego rodzaju osiągnięć.

Dodatkowo analiza obowiązujących przepisów nowelizowanego rozporządzenia wskazała na potrzebę wprowadzenia zmian o charakterze doprecyzującym i uspójniającym zakres danych wprowadzanych do wykazu osób ubiegających się o stopień doktora oraz bazy dokumentów w postępowaniach awansowych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Niezbędne jest podjęcie działań legislacyjnych polegających na wydaniu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego zmieniającego rozporządzenie z dnia 6 marca 2019 r. w sprawie danych przetwarzanych w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym i Nauce POL-on.

Zmiany przewidziane w projektowanym rozporządzeniu dotyczą:

- 1) wprowadzenia zmiany w zakresie ORCID polegającej na rezygnacji z obowiązku podawania w systemie POL-on informacji o numerze ORCID. Informacja o numerze ORCID będzie podawana fakultatywnie, o ile dany naukowiec będzie taki identyfikator posiadał, co pozwoli na uniezależnienie wyników ewaluacji jakości działalności naukowej od faktu zamieszczenia publikacji naukowej w bazie ORCID;
- 2) uzupełnienia zakresu informacji o publikacjach naukowych wprowadzanych do systemu POL-on, o informacje dotyczące kosztów opublikowania artykułów naukowych w czasopiśmie naukowych i kosztów wydania monografii naukowych w wydawnictwach oraz źródeł finansowania tych kosztów (subwencja na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego, środki przyznane na realizację projektów w zakresie badań naukowych lub prac rozwojowych, inne), co pozwoli na lepszą identyfikację funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz umożliwi ministrowi efektywniejsze prowadzenie polityki naukowej w zakresie otwartego dostępu do informacji naukowej i wspierania działalności publikacyjnej w tym zakresie;
- 3) poszerzenie zakresu danych zawartych w wykazie instytucji systemu POL-on dotyczących aparatury naukowo-badawczej oraz inwestycji przez uwzględnienie w systemie POL-on danych o inwestycjach związanych nie tylko z działalnością naukową lub kształceniem, ale również finansowanych z innych źródeł. Jednocześnie zakres ww. danych zostanie rozszerzony o informacje dotyczące statusu oraz okresu trwałości posiadanej aparatury naukowo-badawczej lub infrastruktury informatycznej, jak również służbowe dane kontaktowe osoby, wyznaczonej przez kierownika podmiotu do kontaktu w sprawie ich użytkowania. Dzięki zmianom środowisko naukowe uzyska szeroki dostęp do informacji o funkcjonującej w podmiotach systemu szkolnictwa wyższego i nauki aparaturze naukowo-badawczej oraz infrastrukturze informatycznej, jak również o realizowanych inwestycjach, co umożliwi rozszerzenie współpracy i pomoże wykorzystywać obecnie funkcjonującą infrastrukturę w efektywniejszy sposób;
- 4) rezygnacji ze zbierania w ramach danych, o których mowa w art. 346 ust. 1 pkt 15 i 16 ustawy, informacji o nakładach bieżących ogółem na badania naukowe i prace rozwojowe, nakładach inwestycyjnych ogółem na badania naukowe i prace rozwojowe oraz ograniczenia informacji o źródłach pochodzenia środków. W związku natomiast ze zmianami w przepisach dotyczących ewaluacji jakości działalności naukowej, nowelizacja przewiduje doprecyzowanie informacji o przychodach z usług badawczych świadczonych na zlecenie podmiotów nienależących do systemu szkolnictwa wyższego i nauki przez obowiązek wskazania, czy w wyniku świadczenia danej usługi powstała nowa wiedza lub nastąpiło podwyższenie poziomu gotowości technologicznej technologii stanowiących przedmiot tej usługi;
- 5) rozszerzenia zakresu danych gromadzonych w wykazie studentów o informację dotyczącą realizacji przez studenta studiów wspólnych, co pozwoli na zbieranie danych dotyczących liczby studentów kształcących się na studiach wspólnych, a także na odzwierciedlenie w wykazie studentów przebiegu kształcenia na studiach wspólnych;
- 6) doprecyzowania przepisu dotyczącego wprowadzania do systemu POL-on informacji o opisie bibliograficznym i streszczeniu osiągnięć naukowych będących rezultatem badań naukowych lub prac rozwojowych przez wskazanie, że informacje wymagane w tym zakresie dotyczą „dowodów wpływu działalności naukowej”, a nie „wpływu działalności naukowej”.

W nowelizacji zaproponowano również doprecyzowanie i uzupełnienie przepisów nowelizowanego rozporządzenia, w tym:

- 1) uzupełnienie informacji wprowadzanych do wykazu osób ubiegających się o stopień doktora o informację o dacie odmowy nadania stopnia doktora oraz decyzji uchylającej decyzję o nadaniu stopnia doktora albo decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora;
- 2) zmianę w zakresie wprowadzania danych do wykazu osób ubiegających się o stopień doktora polegającą na wskazaniu jako początek biegu terminu na wprowadzenie tych danych do systemu POL-on dnia rozpoczęcia kształcenia przez doktoranta albo dnia wszczęcia postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w trybie eksternistycznym;
- 3) doprecyzowanie przepisów dotyczących:
 - a) oznaczania danych w wykazie osób ubiegających się o stopień doktora jako archiwalnych przez uzupełnienie sytuacji finalizujących postępowanie o przypadki odmowy nadania stopnia albo umorzenia postępowania w sprawie nadania stopnia,
 - b) terminu wprowadzania danych dotyczących postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Proponowane zmiany poszerzą zakres istotnych i nieuwzględnianych dotychczas danych, jak również usuną występujące aktualnie wątpliwości w zakresie sposobu wprowadzania informacji do przedmiotowych wykazów systemu POL-on.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przedmiot regulacji stanowi domenę prawa krajowego. Z uwagi na zakres rozwiązań objętych rozporządzeniem odstąpiono od analizy porównawczej z regulacjami obowiązującymi w innych państwach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
uczelnie akademickie	120	system POL-on	zwiększenie zakresu sprawozdawanych do systemu POL-on informacji dotyczących publikacji naukowych o koszty poniesionych na nie opłat
uczelnie zawodowe	245		
instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	68		
instytuty badawcze	67		
międzynarodowe instytuty naukowe	1		
podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy, prowadzące głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły, posiadające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	54		
instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz	33		
Polska Akademia Umiejętności	1		
Ośrodek Przetwarzania Informacji – Państwowy Instytut Badawczy	1	–	wdrożenie funkcjonalności pozwalających na sprawozdawanie w systemie POL-on kosztów poniesionych na opłaty za publikacje naukowe
podmioty posiadające uprawnienia do nadawania stopnia doktora	362	system POL-on	doprecyzowanie, uszczegółowienie oraz uspołnienie zakresu danych wprowadzanych do wykazu
podmioty posiadające uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego	272	system POL-on	osób ubiegających się o stopień doktora oraz bazy dokumentów w postępowaniach awansowych

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Niezbędne modyfikacje bazy Polska Bibliografia Naukowa, w wysokości ok. 200 tys. złotych, zostaną sfinansowane w ramach środków zaplanowanych w budżecie państwa w części 28 – Szkolnictwo wyższe i nauka, której dysponentem jest minister.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa					–		
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw					–		
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe					–		
	osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze					–		
Niemierzalne	–					–		

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby starsze i osoby niepełnosprawne.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: zwiększenie liczby sprawozdawanych informacji
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz: Wprowadzanie, aktualizowanie, oznaczanie jako archiwalne i usuwanie danych z baz danych Systemu POL-on odbywa się w postaci elektronicznej za pomocą konta założonego w tym systemie dla podmiotu. Zmiana rozporządzenia zmniejsza ilość obowiązków związanych ze sprawozdawczością na potrzeby ewaluacji jakości działalności naukowej (rezygnacja z ORCID), natomiast jednocześnie zwiększa liczbę sprawozdawanych informacji w pozostałym zakresie (wprowadza obowiązek sprawozdawania informacji o wysokości opłat za opublikowanie artykułów naukowych w czasopiśmie naukowych oraz za wydanie monografii naukowych lub ich części w wydawnictwach zewnętrznych wraz z informacjami o źródłach, z których te koszty są ponoszone, wprowadza się dodatkowy znaczek do wykazu studentów), natomiast w kolejnej części zmniejsza liczbę sprawozdawanych danych (zmniejszenie danych w części finansowej).

9. Wpływ na rynek pracy

Rozwiązania przewidziane w projektowanym rozporządzeniu nie będą miały wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: szkolnictwo wyższe i nauka	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Przewidziane projektowanym rozporządzeniem rozwiązania w zakresie danych wprowadzanych do Systemu POL-on zapewnią kompletność informacji o podmiotach systemu szkolnictwa wyższego i nauki niezbędnych do realizacji ustawowych zadań przez ministra.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wykonanie rozporządzenia nastąpi po jego wejściu w życie.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Z uwagi na charakter regulacji zawartych w projektowanym rozporządzeniu ewaluacja jego efektów nie jest przewidziana.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		